

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Noortevaldkond õppimiskohustuse toetajana

Liisa Lints

Haridus- ja Teadusministeerium

Noortepoliitika osakond

Rahvusvahelise noortepoliitika peaekspert

Kaks peamist suunda

- **NEET- olukorras ja NEET- olukorra riskis noorte toetamine-** keskendub noortele, kes on õpingutest kõrvale jäänud või kellel on selleks risk – sihiks on varajane märkamine, tugimeetmed ja noore tagasitoomine õppesse. Võrgustikutöö kriitilise tähtsusega.
- **Noorte areng ja heaolu läbi noorsootöö ja huvihariduse-** noore agentsuse toetamine, info jagamine, usaldusliku suhte loomine, karjääriplaneerimine, noorte osalus.

Täna sed väljakutsed

- Suurenenud NEET oluk. noorte osakaal 15-26a 2024 → 10,5% (16 900 noort) 2025 → 11,2% (18 900 noort)
- Eesti noorte töötuse määr jätkuvalt kõrge- 2025a 15-26a 18,2%
- Haridustee katkestamine, madal haridustase
- Vaimse tervise probleemid- 2022. aastal valminud rahvastiku vaimse tervise uuring näitas, et noortel (15–24a) oli enesekohase küsimustiku põhjal nii depressiooni kui ärevushäirete risk kuni kaks korda kõrgem kui elanikkonnas keskmiselt.
- Noorte polariseerumine- ICCS uuring, formaalsetes osalusviisides osalemine vähenemas

Suurem risk NEET olukorda sattuda (andmed seisuga 31.12.2021.)

- Välispäritolu noortel, eriti väljaspool Eestit sündinud **3,9x suurem tõenäosus** (Ukraina sõda, kriisid Euroopas, EL laienemine)
- Varasema töökogemuseta noortel **3,5x suurem tõenäosus** (Malevad, projektid sh ESK solidaarsusprojektid)
- Noortel, kelle haridustee on piirdunud põhiharidusega **1,8x suurem tõenäosus** (Õppimiskohustuse reform)
- Noored, kes olid haridustee mõnel tasandil pooleli jätanud **1,7x suurem tõenäosus**, kes vahetavad kooli, ei pruugi jõuda uude kooli (ennetusena suunamine noorsootöö teenustesse, tugitegevused, tihedam seire)

„Mis mõjutab noorte NEET-staatusesse langemist?“ statistikaameti analüüsi aruanne

Mis on mobiilne noorsootöö?

- ...viiest omavahel läbipõimunud meetodist (töö avalikus ruumis, individuaaltöö, grupidöö, kogukonnatöö ja võrgustikutöö) koosnev metoodika, mille raames luuakse esmane kontakt noorega/noortega nende kogunemiskohtades.
- Lähtub noorsootöö põhimõtetest.
- NEET-olukorras ja NEET-olukorra riskis oleva noore toetamine nõuab mobiilses noorsootöös lisaks kontakti loomisele ja hoidmisele ka noore vajadustest, huvidest ja takistustest lähtuvate lahenduste leidmist koostöös haridus-, sotsiaal-, tervise-, tööhõive-, siseturvalisus- jt valdkondade spetsialistidega.

ESF programm „Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks“

- NEET- olukorras ja NEET- olukorra riskis noorte toetamine noorsootöö meetmeid kasutades
- Mobiilse noorsootöö arenguprogramm
- Toetavad materjalid kodulehel (MONO tutvustavad videod, MONO käsiraamat)

Noorte osaluse toetamine

Noorte omaalgatus ja osalus suurendavad kuuluvustunnet, motivatsiooni ja usku oma võimekusse – need on kõik võtmetegurid, mis aitavad õppimiskohustust täita ning vähendavad katkestamise riski.

Noorte osalusvormid + NT mentori rollis (õpilasesindus, noorteaktiiv jne).

Noorte omaalgatuse toetamine edendab noorte aktiivset eluhoiakut, suurendab teadlikkust töömaailma toimimisest ning arendab noore ettevõtlikkust.

- Erasmus + ja Euroopa Solidaarsuskorpus
- Noorte omaalgatusprojektide konkurss „Ideepuhur“ (2025a 108 projekti, noorte vaimne tervis)

Karjääriõpe ja noorsootöö võimalused

Noore esmase töökogemuse toetamine, erinevate õpiteede valimise tugi noorele.

- Noorteinfo portaal „Teeviit“
- Malevate toetus (2025a 4636 noort)
- Püsi- ja projektlaagrite toetus- 2025a toetati 85 laagrikorraldajat, toetus kokku 1,2miljonit. Osales 28 336 noort, sh 2 211 HEV noort
- Karjäärinõustamine koostöös Eesti Töötukassaga
- Tööle Kaasa- juhendid, töölehed

FÕ ja MFÕ LÕIMING

Mitteformaal- ja formaalõppe lõimimise eesmärgiks on kujundada olukord, kus õpilase mitteformaalõppes õppimine on formaalõppes:

- **teadvustatud,**
- **tunnustatud ,**
- **õppekava täitmisel arvesse võetud.**

FÕ ja MFÕ lõimingu vormid:

- MFÕ-s omandatu arvestamine kooli õppekava osana (sh põhikooli valikõppeaine või gümnaasiumi valikkursuse läbimine ja III kooliastme kohustusliku loovtöö tegemine väljaspool kooli);
- kooli õppekava elluviimine MFÕ keskkonnas;
- huviala õpe koolipäeva osana

Lisaks:

- Lõimingu juhendmaterjal valmimisel- vaata [Formaal- ja mitteformaalõppe lõiming | Haridus- ja Teadusministeerium](#)
- Noortevaldkonna regulatsioonid koondatakse kahe seaduse – huvikooli ja noorsootöö - asemel uude ühendseadusesse ning muudetakse sidusamaks. (mõisted, kvalifikatsiooninõuded, noorte osaluse toetamine). Vaata siit: [Uue noortevaldkonna seaduse väljatöötamine | Haridus- ja Teadusministeerium](#)
- Noorteseire juhtimislaud/noorteuuringute andmebaas. [Statistika juhtimislaud](#)

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Täna tähelepanu eest!